

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy óra 70 korona. Negyedévre 170 korona.
Félévre 340 korona. Egész évre 660 korona.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felélős szerkesztő és lapfajdos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.

Egy szám ára 3 Korona

A génuai konferencia elhalasztása.

A francia kormány abban a jegyzékben, amelyet a genuai konferenciára való részvételről a többi kormányoknak elküldött, mindenekelőtt kifejti, hogy Franciaország számára nem arról van szó, hogy a konferenciára való meghívást elfogadja, vagy visszautasítsa, minthogy Franciaország maga is azok között szerepel, akik a meghívást kibocsátották. Azt azonban megteheti, hogy távol marad a konferenciától, ha a meghívást oly feltételekkel tennék függővé, amelyek veszélyeztetik Franciaország jogait és érdekeit. Franciaországnak a konferencián való részvételét lényegesen függ a szövetséges kormányok tökéletes egyetértésétől.

A program első cikkelyét a szövetségesek úgy értelmezik, hogy azok az alapelvek, amelyeket január 6-án a cannesi konferencián megállapítottak, a résztvevő államok által előzőleg okvetlenül elfogadandók. A cannesi határozat első alaptétele az államok belső szuverenitásának tiszteletben tartása. Kérdés, vajon a szövetségesek ezzel nem vállalnak-e kötelezettséget arra, hogy más államok belső kormányformájának kérdésébe nem avatkoznak be, különösen, ami a Hohenzollern monarchia, vagy valamely más katonai monarchia helyreállításának kérdését illeti. Ugyanez vonatkozik Magyarországra is. Ezért elengedhetetlen, hogy pontosan körülírják, a be nem avatkozás kifejezés jelentését.

Valamennyi népek köteleznie kell magát arra, hogy tartózkodjék minden propagandától, amely más országok politikai rendjének és politikai rendszerének megdöntésére irányul.

A jegyzék így fejeződik be: Sokkal rövidebb idő áll rendelkezésre, semhogy az ily terjedelmes programot előkészítsék, annál is inkább, mert az érdekeltek száma szokatlanul nagy. Ezért minden érdekelt államban felmerült a szükségesség, hogy a konferencia elhalasztását vizsgálat tárgyává tegyék. Legalább három hónap kell, mielőtt sikeres kilátással egybeülhetnének. (MTI.)

Megszavazták a közalkalmazottakra vonatkozó törvényjavaslatot

Huszár Károly interpellációja a választójogi ügyében.

A mai ülést Gaál Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Jelenté a nemzetgyűlésnek, hogy Kerekes Mihály képviselő az új folyamán hirtelen meghalt. A nemzetgyűlés ravalára koszorút helyez el és részvétőnk jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Bejeleníti az elnök, hogy Huszár Károly sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt, amelyre az ülés végén térnek át.

Az elnöki bejelentések után Karafiáth Jenő, a választójogi bizottság előadója bejeleníti, hogy a bizottság működése tegnap véget ért. Kéri a Házat, hogy a bizottság jelentéseire a sürgősséget mondja ki. A tisztviselők anyagi helyzetének javításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása során beérkezett határozati javaslatok közül elfogadták Sztérenyi Józsefnak a tisztviselők természetbeni ellátását biztosító szervezetek felülvizsgálására vonatkozó határozati javaslatát, nemkülönben Egri Nagy János határozati javaslatát, amely arra irányul, hogy a hadviselt tisztviselőket külön figyelembe részesítsék a kinevezéseknél. Ezután áttérnek a törvényjavaslat részletes tárgyalására.

Az első szakaszt, a második szakaszt eredeti szövegében fogadják el. A 3-ik szakaszt, az előadó módosításával fogadják el, amely az elbocsátott tisztviselők nyugdíjazására és végkielégítésére vonatkozik. A Ház egyben elfogadta Hadházy Zsigmonda módosító indítványát is. A 4-ik szakaszt eredeti szövegében fogadják el. Budaváry László képviselő indítványával, amely szerint az iskolafenntartó az államsegély megvonásának következtében a tanítói állást csak a kultuszminiszter hozzájárulásával szüntetheti meg.

Az 5. szakaszt eredeti szövegében fogadják el.

A hatodik szakaszt eredeti szövegében fogadják el. A hetedik szakasznál az előadó módosító indítványt nyújt be, hogy a február 1. előtti eszközölt szállítások után a forgalmi adó másfél százalékban maradjon meg, ha az ellenérték március 30-ig beáztattatik.

A Ház a szakaszt az előadó módosító indítványával fogadta el.

A nyolcadik szakaszról Sztérenyi József módosító indítványt nyújt be, amely szerint a nemzetgyűlés felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy az 1920. évi XXXIX. t.-cikkre és a jelen tör-

vényjavaslatra egységes végrehajtási utasítást adjanak.

A Ház a szakaszt Sztérenyi módosításával fogadja el.

A kilenc, tíz, tizenegy, tizenkettő szakaszokat a Ház eredeti szövegében fogadja el. Ezzel a Ház a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta.

Elnök ezután napirendi javaslatot tett.

Ezután Huszár Károly sürgős interpellációt terjeszt elő. Azt mondja, hogy közvetítői kötelességét teljesíti akkor, amikor pártkülönbség nélkül arra kéri a képviselőket, hogy gondolják meg a dolgot az utolsó pillanatban és igyekezzenek azt tenni, amit az ország békéje és nyugalma a magyar törvényhozó testülettől megkíván. Az a meggyőződése, hogy ha a kormány megfélemlítő törvényjavaslatát a nemzetgyűlés plénuma elé, akkor meglesz a lehetősége annak, hogy a választójogi javaslatot letárgyalják.

Huszár Károly: Az ország érdekében kéri a miniszterelnököt és az ellenzéket, hogy felejtse el az utolsó hónapok keserűségeit és a javaslat letárgyalásának idejére esináljanak treuga deit. A következő interpellációt terjeszti be, hajlandó-e a kormány kísérletet tenni arra, hogy a nemzetgyűlési pártok között meg egyezés jöjjön létre a választójogi törvény alkotmányos elintézésére és hajlandó-e tájékoztatni a Házat a kormány a felől, hogy a kísérletek meghiusulása esetén miképpen akarja a választást megsejteni, úgy, hogy a törvényes rendelkezések meg ne sértsenek.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában kifejti, hogy mindenkor kész volt és ma is kész arra, hogy mindent elkövessen a választójogi törvényjavaslat minden zavarkéltől mentes letárgyalására. Hajlandó vagyok arra, hogy kompromissumos tárgyalásokba becsatlakozzam az ellenzékkel. A Ház minden egyes tagja tudja, hogy tárgyalások voltak és vannak folyamatban a kormány és az ellenzék között és hogy ezek a tárgyalások még nem fejeződtek be. A tegnapi nap folyamán propositiót tettem Ház elnökének, hogy ezt közölje az ellenzékkel. Az ellenzék egyes tagjaitól már meg is kaptam a választ. A tárgyalások még nincsenek lezárva és nem rajtam múlik hogy ezek

letárgyalások egyik óráról a másikra befejeződnek, hogy az engedékenységben elmenjek addig a határig, amíg lelkiismeretével összeegyeztethető. Arra, a kérdésre, hogy mi fog történni akkor, ha a nemzetgyűlés nem jut abba a helyzetbe, hogy döntson a törvényjavaslat felett, e kérdésben a kormány dem foglal állást. Nem szabad ezt tenni azért, mert még mindig remélhető, hogy a nemzetgyűlés fog dönteni e kérdésben. Visszautasítom azt a vádat és ráfogást, mintha a kormány bármiféle törvényteleniséget akarna csinálni.

Ezután Huszár Károly szólalt fel. Ismét kijelenti, hogy a miniszterelnök válasza nem nyugtatja meg.

Kéri a Ház elnökét, hogy ebben a súlyos pillanatban, amikor a feurforgó nagy ellentétek lehetetlenné teszik a közeledést a kormány és ellenzék között, vegye kezébe a kérdést. Ő van hivatva arra, hogy erkölcsi súlyát érvényesítse a nemzet javára, hasson oda, hogy az egyes pártok vezetői összeüljenek tárgyalásra és meg van győződve, hogy ha ez megtörténik, a kompromissum létre is fog jönni.

Gaál Gaszton elnök kijelenti, hogy a Huszár Károly által említett akciót a maga részéről már megindította abban a pillanatban, amikor az lehető volt. Az első perctől fogva mindent elkövetett, hogy a kormány és az ellenzék egymással összehozza és a köztük lévő differenciákat eliminálja. Ezt nem fogja ezután sem abba hagyni. — Nemesak néki, de minden magyar embernek meg kell tenni mindent, hogy a fenyegető veszedelem az országról elhárítsa. Ha van befolyásom jobbra vagy balra — mondotta Gaál Gaszton — azt csak egy irányban kívánom érvényesíteni és pedig az ország javára. Bejelenitem, hogy ezt az akciót a legnagyobb lelkiismeretességgel fogom vezetni.

Elnök az ülést 3 órakor beárkosztotta.

Új iparosok és kereskedők.

Városi adó kiszabása az engedélyek után.

Özv. Winkler Mórné, fehérneműk árusására 300 K. Burdács János erdőmérnöki és gazdasági bizományi iroda 1000 K. Szuchány Róza női szabó ipar 300 K. Póth Lászlóné meleg tea csészéknél való eladása 100 K. Kovács Imre eséplő ipar 1000 K. Kabai Imre ablaktisztító ipar 300 K.

Dobozok
 A legújabb világi és hazai
 KÖNYVTÁR KATALÓGUS
 Könyvtárak és könyvtárosok
 Debrecen, Fővárosi utca 9.

A korona 80.

Tőzsdéi jelentések.

Zürichi zárlat: Berlin 260, Hollandia 191 és fél, Newyork 514, London 2232, Páris 4430, Milánó 25 és egynegyed, Prága 975, Budapest 80, Zágráb 165, Varsó 16, Bécs 17, osztrák bélyegzett 8.

Budapest, febr. 10. Valutapiac tartott irányzat mellett üzletelen: Dollár 642-48, márka 342-43, osztrák ezres 9 és háromyolcad, 9 és fél, 10 ezres 9 és egytízharthat leű 508-9, szokol 1215-17, dinár 830-34.

Sértésjelentés. Árak: zsirsortés fiatal nehéz 82-90, könnyű 72-80 korona.

Terménytőzsdé zárlat: Buza tiszta vidéki 2370-420, egyéb 2370-2400, rozs 1670-1700, takarmány árpa 1800-25, sörárpa 1825-875 köles 1450-550, zab 1600-25, tengeri 2175-2200, repce 27-28, korpa 1230-1250 korona.

Az elhunyt pápa hagyatéka.

Lengyelország halála az új pápának.

Készülnek a pápa koronázására.

A Neue Freie Presse jelenti Varsóból: Közvetlenül a konkáve megkezdése előtt a varsói lengyel követ Rattinak átnyújtotta a Fehér Sas rendjelet és Ponyikovszky lengyel miniszterelnök levelét, aki kérte a hibornokot, hogy fogadja el ezt a legnagyobb lengyel kitüntetést, mint a haláljelét, amellyel Lengyelország Rattinak varsói nunciust korábban szerzett érdemeiért tartozik.

A Neues Wiener Tagblatt Romából jelenti: Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy az elhunyt XV. Benedek pápa örökében minden váratkozás ellenére mindössze hétésszáz ezer lírát találtak, a következőket közlik:

A Szent Széknek értékpapirokban körülbelül száz millió líra vagyona van, ebből XV. Benedek pápa 20 milliót olasz járadékokba fektetett. Ennek a tőkének kamatai körülbelül kétharmadrészen fedezik a Szent Szék rendes kiadásait. A mérleg, amely a háboru előtt körülbelül 6 millió lírát tett ki, most 15 millió lírával emelkedett. A kiadások és a kamattörvények közötti különbözetet a Péterfilérekkel fedezik.

Ami a pápa váratlan kicsiny hagyatékát illeti, emlékeztetnek arra, hogy XV. Leó pápa halálakor is csak igen kicsi összeget találtak, röviddel azután azonban egy hibornok és egy másik magas rangú pap több millióra rugó összeget szolgáltatott be a Vatikánba. Ezt az összeget XV. Leó azzal a kötelezettséggel adta át a hibornokoknak, hogy szolgáltassák azt ki utódjának a megválasztása után 40 nappal.

Róma, febr. 10. Serényen folynak a pápa koronázási ünnepségeinek előkészületei. A külföldről százzal érkeznek bejelentések egyházi személyek és magánosok részéről is, akiknek elhelyezése a Vatikánban és a városi hatóságoknak is nagy gondot okoz, mert a lakásínség miatt nehezen lehet megfelelő elhelyezésük iránt intézkedni.

Amin a városi tanács gondolkozik.

A debreceni Petőfi-ünnep.

Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület Petőfi-ünnepségeket rendez az országban a költő születésének századik évfordulójára alkalmából. Negyven két városban rendeznek ilyen ünnepségeket. Elsőnek Debrecen személték ki s beadványukban kéri a város támogatását.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok terjesztette elő a kérelmet, amire a tanács kimondta, hogy támogatja az ünnependezést. No aztán nyomban következett az alkalom a támogatásra. Az ünnep-rendezés a Csokonai-színház átengedését kéri február 20-ra, fűtés, világítással együtt.

A tanács a színház két estéjével rendelkezik. Még mind a két esténe megvan a rendelkezés lehetőségére, mégsem adta oda a színházat az első szóra a Petőfi-ünnep céljára. Előbb gondolkozik rajta: odaadja-e vagy ne adja? Elvégre ki az a Petőfi, hogy az annak emlékére rendezendő ünnephez mindjárt odaadja a tanács a színházat? Hát ha ennél a „kis magyar poéta” ünneplésénél valami különbb dolog adja elő magát, amire a tanács gondolkodás nélkül adhatja oda a Csokonai-színházat!

Ismeretterjesztő

közgazdasági előadások.

Az Ipartestület, a Baross Szövetség és Egyesült Keresztény Nemzeti Liga rendezésében.

Előadások mindenkor az Uránia mozgóban (Egyház-tér 13.) vasárnap délelőtt pontosan 11 órai kezdettel tartanak meg.

Sorrend:

1. Február hó 12-én: Iparunk és kereskedelmünk helyzete. Dr. Radó Rezső, kamarai főtitkár.

2. Február hó 19-én: Községi és nemzeti háztartás pénzügyi önállósága. Dr. Varga Lajos, ipartestületi ügyész.

3. Február hó 26-án: Magyarország természeti és gazdasági erőforrásai. Dr. Varga Lajos, ipartestületi ügyész.

4. Március hó 5-én: A motorok szerepe a mezőgazdaságban és iparban. Krámer Gyula, MÁV felügyelő, mérnök.

5. Március hó 12-én: Mezőgazdaságunk és a többtermelés. Dr. Varga Kálmán, kir. tanácsos, gazd. akadémiai igazgató.

6. Március hó 19-én: Ipari többtermelés. Dr. Varga Lajos, ipartestületi ügyész.

7. Március 26-án: Kereskedelmünk jövője. Fux Antal, kereskedelmi iskolai tanár.

8. Április hó 2-án: A magyar faj gazdasági elhelyezkedése. Dr. Iványi Béla, egy. tanár.

Összes előadásokra szóló idényjegy ára 70 korona, egyes előadásra szóló jegy ára 10 korona, köztisztviselők, tanulók, egyet. hallgatók, ipari és kereskedelmi alkalmazottak, katonák számára egyes jegy ára 5 korona.

Jegyek az Uránia mozgószínház pénztáránaál válthatók.

Megindult a gyapjuvásárlás.

Debrecen vidékén már eladták a gyapjut.

Textilgyárakat állítanak fel.

Budapest, febr. 10.

A vidéken már nagy mértékben megindultak a gyapjuvásárlások, mert a tenyésztők előre lekötik a gyapju hozamot. Különösen Debrecen vidékéről és Biharból vannak jelentések arról, hogy a parasztok már tudták a várható gyapjujukon. Az ottani pénzügyi intézetek vásárolták a kisgazdától nagyobb készletekben a gyapjut. A vevők tömeges kereslete 175 koronáig drágította meg a zsiros gyapju árát, de a legutóbbi napokban már 200 koronát is fizettek finom minőségűért. A helybeli vevők rendszerint 80 százalék előleget adnak a tenyésztőknek és az összeget rendszeresen kamatmentesen bocsátják az eladók rendelkezésére. A vásárolt mennyiséget Budapesten adják tovább.

A gyapju-kivitel ügyében most folynak a tárgyalások. A kormány a 10 százalékos kiviteli illetéket előreláthatólag nem emeli fel.

A cseh vállalkozók Magyarországon textilgyárakat szándékoznak felállítani, de magyar építések is folyamatban vannak. A Hitelbank a Fegyver és Gépgyár R. T.-vel együtt fog textilgyárat berendezni. Nyersanyag lesz bőven hozzá, mert az idén 20 százalékkal nagyobb gyapju-termelésre számítanak a tavalyinál.

FARSANG.

A Vörös Kereszt bálja. A debreceni Vörös Kereszt fényes bálja szombaton este 9 órakor kezdődik a Bika-szálló gyönyörűen felszerelt nagytermében. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy a bál vendégeit hozó fogatok a Vigaszház bejárata előtti fedett helyen állhassanak meg és onnan mehessenek fel a vendégek a díszes lépcsőn a csillogó bálterembe. A maj est bálon a régi szép magyar báloknak minden hagyományát felfrissítik.

Az önálló női szabó iparosok zártkörű táncestélye febr. 19-én lesz, melyre a rendezőség a meg hívők kibocsátását megkezdte. Akik tévedésből nem kaptak meghívót, sziveskedjenek Darvas Béla elnöknel (Péterfia 4.) igényüket bejelenteni. Páholyok előjegyzését Molnár Ferenc utóda Balogh és Riskó (Városház alatt) lehet eszközölni, a kiváltását pedig a hó 14-ig.

Városházáról

A tiszt főorvos a városházára akar költözni. Dr. Tüdös Kálmán városi főorvos a tiszt főorvosi hivatalnak a saját házában adott helyet eddig. Most beadványt intézett a városi tanácshoz, hogy május 1-én tud nem adhat helyet a főorvosi hivatalnak, mert a saját családját szorítja ki a lakásból. A városházán kér helyet a főorvosi hivatal részére. Két világos szobát és

előszobát. A tanács napirendre tért a főorvos beadványa felett, mert nincs hely a városházán.

A városi szegényház zsir- és husszüksége. A városi szegényház zsir- és husszükségletének szállítására ajánlatokat kért. A zsir szállítására beadott ajánlatok közül legelőnyösebb a Debreceni féle hentesárú gyáré, amely a napi árnál öt százalékkal olcsóbban hajlandó szállítani a zsirt. Ifj. Varga Imre hentes és mészáros II. rendű csont nélküli marhahúst kilonként a napi árnál 14 koronával olcsóbban hajlandó szállítani. A városi tanács a két ajánlatot elfogadta.

A helyvasút rakodóhelye. A jog- és pénzügyi bizottságban Jóna János indítványt tett, hogy a város tiltsa meg a hely vasútnak, hogy a főutcákon a vagonokat kiállhassa és fel- és lerakodóhelyeket csinálhasson. Az Arany Bika szállótól a Hatvan utca sarkáig eső részen levő kereskedők is panaszt adtak be a városi tanácshoz, hogy üzleteik előtt egész napokon át vagon sor áll. Ezek folytán előkeresték az iratokat, amelyek a vagonok beállítására vonatkoznak, 1916-ban hozott közgyűlési határozat azt mondja, hogy a hely vasut a Piac utcai baloldali vágányán a Bika szállótól a hatvan részén ideiglenes csonka vágányt rakhat le vagonok kitöltés céljára. A vágányt a határozat megszünte után köteles felszűntetni. A vagonokból való kirakodás a Hatvan utcai és a Kossuth utcai vágányokon, a villamoskocsi közlekedése esti megszünte után másnap délelőtt 10 óráig eszközölhető. A csonka-vágány megszüntetéséről vonakozólag a közgyűlési határozat azt tartalmazza, hogy a háboru megszüntetése követő egy év múlva megszűnik. A kirakodás idejének szabályozása ügyében a tanács előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

A forgalmi adóhivatal vezetője Nagy József nyug. pénzügyigazgató bejelentette a tanácsnak, hogy a forgalmi adókezelést tanulmányozta a fővárosban, a szükséges nyomtatványokat megszerelte. Kéri a tanácsot, hogy most már keresse meg a pénzügyigazgatóságot a szükséges adatok átengedése végett. A tanács kiutalt 5000 koronát aprólékos kiadásokra a forgalmi adóhivatal vezetőjének.

A közüzemi pótlék. Debrecen a múlt nyáron szabályrendeletet alkotott a közüzemi pótlékról és felterjesztette a kormányhatósági jóváhagyás végett. Több ízben szorgalmazták a jóváhagyását, azonban eredménytelenül, máig sem érkezett vissza a miniszteriumból. A város a tegnapi üléséből ismét sürgős feliratot küldött a miniszterhez. A háztulajdonosok és a lakók érdeke egyaránt sürgeti a döntést, jóváhagyást nyere a közüzemi pótlékról szóló szabályrendelet, vagy marad a régi állapot, ugyan már kétféle állapot van. Azok, akik előnyösebbnek tartják a közüzemi pótléket, a lakókkal szemben életbe is léptették már, mások pedig számla szerint fizették a közüzemi költségeket, mint eddig.

Román garázda kódás Kolozsváron.

Egy magyar lap szerkesztőségét
szétrombolták.

Kolozsvár, febr. 10. A román diákok szétrombolták a kolozsvári Ellenzék szerkesztőségét és kiadóhivatalát. A román diákok ezután az Ellenzék több számát, amely nézetük szerint az oláh-ságra nézve sérelmes cikkeket tartalmazott, a Farkas-szobor előtt elégették.

Habár az Ellenzék szerkesztője a román rendőrséget idejekorán értesítette a készülő támadásról, a rendőrség nem avatkozott bele és a román diákok fényes nappal zavartalanul végezték el romboló munkájukat.

A békeszerződés éelmében az alább felsorolt ingó- ságokat be kell jelenteni.

Az előjáróság felhívása.

A m. kir. miniszterium 11165/1921. M. E. számú, a trianoni békeszerződés 168, 175 és 176-ik cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele tárgyában kiadott rendelete alapján felhívom a város közönségét, hogy bejelentési kötelezettségének az alábbi pontok értelmében ki-ki, a törvényes következmények terhe alatt f. évi február hó 28-ig tegyen eleget.

1. A trianoni békeszerződés 168. cikkében foglaltak következtében a jelenlegi birtokos köteles bejelenteni mindazokat az ingóságokat, amelyek Magyarország, vagy szövetségeseinek a hadseregei, vagy állampolgárai által a szövetséges és társult hatalmak, nevezetesen a francia, belga, román, szerb, görög és az orosz államok, valamint Montenegrónak 1914. évi július hó 31-én birtokában volt területén, továbbá Lengyelországnak azt a részét alkotó területén, mely nem tartozott az Osztrák-Magyar Monarchiához és végül 1918. évi október hó 28. napjától kezdve, az ezen időpontban Csehszlovákiához tartozó területen a megszálló hatalom rendelkezésére, vagy annak elfoglalásai és zár alá vételére, illetve e területekről elvettettek az 1914—18. évi világháború ama idején, míg e területeket Magyarország, vagy szövetségeseinek hadserege megszállva tartotta, amennyiben ezen ingóságok jelenleg Magyarországon vannak.

Be kell jelenteni különösen minden gépet, géprészt és gazdasági felszerelést, azoknak minden tartozékát, minden álatot, vasúti anyagot, ide értve a gördülő anyagot is, minden szállítási eszközt, a hajók kivételével, lakáshoz tartozó tárgyat, ércpénzt és értékpapírokat, amelyeket az első bekezdésben meghatározott körülmények közt és módon vettek el.

2. A trianoni békeszerződés 175. és 176. cikkében foglaltak következtében a jelenlegi birtokos köteles bejelenteni mindazokat a hivatalos és magánokiratokat, ugyancsak minden régielséget és mitárgyat, minden tudományos és bibliográfiai any-

A Károlyi Mihály ellen indított hazaárulási pör és a titkos román katonai szerződés.

Budapest, febr. 10. A gróf Károlyi Mihály ellen a hazaárulók vagyoni felelősségéről szóló törvény alapján indított bűnpörben a védők sürgős beadványban kérik a bíróságtól az előzetes bizonyítást. Sikertült ugyanis a védőknek megszerezni francia eredetűben azt a titkos katonai szerződést, amelyet Románia 1916 év augusztus 4-én kötött az antanttal Bukarestben és, amelyben a nagyhatalmak arra az esetre, ha Románia hadat üzen Ausztria-Magyarországnak

és Németországnak, odaigérték nemcsak Erdélyt, hanem Magyarország keleti részének egészén Algyő közséig terjedő részét és Debrecenről keletre 6 kilométeren túl fekvő részt. Miután a kereset szerint Károlyi azzal van vádolva, hogy ő az oka, hogy az országot feldarabolták és hogy megalázó békét kellett kötni, a védők most kérik a titkos szerződést aláíró meghatalmazottak tanuként való kihallgatását.

Ujdonságok.

Vasárnap istentisztelet a ref. templomban. A kollegiumi Oratórium d. e. 10 órakor predikál Baja Mihály lelkész, d. u. 5 órakor predikál dr. Révész Imre lelkész. — Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Dr. Böckös Béla segédlelkész, d. e. 11 órakor predikál Széle György lelkész, d. u. 2 órakor predikál Zitis István th. — Kossuth utcai templomban d. e. 10 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész, d. u. 5 órakor predikál Urav Sándor lelkész. Árpád téri templomban d. e. 10 órakor predikál dr. Révész Imre lelkész, d. u. 2 órakor predikál Gábor András s. lelkész. — Ispótlay templomban d. e. 10 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész, d. u. 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész. — Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor predikál Nagy István vallásnévelő lelkész. — Nyilaslelepi iskolában d. e. 10 órakor predikál Mezey Béla vallásnévelő lelkész.

A Konarmált Leányok Szövetségének összejövetele délután fél 4 órakor a ref. Kollegium, I. kapu, földszint, balra 5. ajtó. A rom. kath. templomban, vasárnap reggel fél 7. 7. háromnegyed 11 és fél 12 órakor esendes szent mise. Fél 10 órakor nagy szent mise, utána szent beszéd. Délután fél 4 órakor szent óvasó, 4 órakor szentbeszéd és Sz. Mária ájtatosság.

József Ferenc főherceg Debrecenben. József főherceg fia, József Ferenc főherceg Debrecenbe érkezett. A főherceg Kratochvíl Károly katonai körletparancsnoknak vendégje, aki egykor nevelője volt a főhercegnek. József főherceg megjelenik a Vörös Kereszt szombat esti fényes, előkelő bálján is.

Vasárnapi iskolák: Eötvös u. iskola d. e. fél 9 ó. A Dóczy intézetben d. e. 9 ó. Kossuth utca 75. sz. a. d. e. 9 ó. Nőgyeleti Árvaházban d. e. 9 ó. Paacsirta utcai iskola d. e. 9 ó. Leány utcai iskola d. e. 9 ó. Diakonissza Otthonban d. e. 9 ó. Kollegium, I-ső kapu, 5. sz. ajtó d. e. 11 ó. Homokkerti imaházban d. e. 11 ó. Csap utcai iskola d. u. 2 ó.

Étlapok a debreceni vendéglőkben. A debreceni vendéglősök kávézó ipartestületi szakosztályának tagjai elhatározták, hogy tekintettel a mai nehéz viszonyokra, az összes vendéglőkben közös étlapokat fognak használni. Elfogadták erre vonatkozólag Szathmáry tükár és társa ajánlatát, akik is hirdetésekkel kombinált étlapokat bocsájt a vendéglősök rendelkezésére a mai viszonyokhoz képest jutányos áron. Leégett malom. Nagyváradon leégett az Adria malom. A kár 10 millió lei.

Vasúti szerencsétlenség. A Liptószentmiklós Rózsahely közötti vonalon vasúti szerencsétlenség történt. A kassai személyvonat kisklont és a vonat utassal teli három kocsija lecsuszott a töltésről. Az utasok közül 27 súlyosan megsebesült.

A Szent Erzsébet nőegylet második kulturdélutánját e hó 12-én, vasárnap a kath. főgimnázium dísztermében, délután 5 órakor tartja meg. Néhány jegy még kapható Antalffy könyvkereskedésében.

A Csokonai-kör februári felolvasó ülése. A Csokonai-kör, — mint az előző hónapokban — februárban is tart felolvasó ülést. Ez alkalommal a körnek Jakab Ödön lesz a vendége, a Kiszalud- és Petőfi-társaságrak ez az érdemes tagja. Jakab Ödön 20 évvel ezelőtt járt Debrecenben és akkor nagy része volt annak az irodalmi estének a sikerében, amelyet a Csokonai-kör a székelyek érdekében rendezett. Jakab Ödönnek, mint székely költőnek és írónak fejlődéséért iránt a debreceni Székely Társaság is élénk érdeklődést tanúsít.

Az osztrák nyomoruság. Az osztrák kormány megállapította a kenyér és liszt jövő héten érvényes árát. A kenyér árát kilogrammonként 316 koronáról 450 koronára, a liszt árát kilogrammonként 500 koronáról 813 koronára emelték.

A MANSZ estélye. Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége február 21-én hazafias jellegű estélyt rendez s ennek céljára kérte a városi tanácsától a Zenede termének átengedését. A tanács 200 korona díjért átengedte a termet.

Dr. Nagy Zsigmond előadása. Az EME f. hó 11-én, szombaton d. u. 5 órakor tartandó közgyűlése keretében dr. Nagy Zsigmond úr fog előadást tartani Hollandiáról. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Az ismeretterjesztő közgazdasági előadások az Ipartestület Baross Szövetség és Egy. Ker. Nemzeti Liga rendezésében tartatnak. A már közölt sorrendből eltérőleg vasárnap f. hó 12-én, d. e. 11 órai kezdettel az Uránia mozgó fűtött helyiségében dr. Varga Lajos ipartestületi ügyész tart előadást a községi és nemzeti háztartás pénzügyi önállóságáról, mivel dr. Radó Rezső kamarai főtitkár légszűrőrutja az előadás megtartásában most gárolja. Jegyek az Uránia pénztáránál 10 koronáért tisztviselők, tanulók, alkalmazottak, katonák számára 5 koronáért kaphatók.

A Konfirmált Iparos Fluk és Leányok Önképzőkörének tagjai d. e. 11 órai kezdettel a Burgondia-u. 1. sz. fluteremben összejövetelt tartanak. Beszél Kiss Andor s. lelkész.

Borjelentés. A borpiac helyzete változatlan. A vásárlások igen szűk keretek között mozognak, amelynek a szállítási és eladási nehézségek továbbá a pénzszűke az okozója. Az árak ennek ellenére változatlanok és pedig tömegboroknál 10 fokos áruért 20—22, 11 fokos áruért 24—28, körülbelül 12 fokos árunál, jobb urasági vételért 30—33 koronát kérnek, fejteve, seprő nélkül ab termelő hely. A Balaton vidékén egy kissé élénkebb volt az üzletmenet. Nagyon finom 1921 évi balatoni híresebb fajborok, amely 14 fokos, vagy ennél erősebb szesztartalommal bír 42—48 koronát fizetnek. A Tokaj hegyalján teljesen szünetel az üzlet.

got, ha azok az állam, a tartomány, község, kórház, egyház, vagy egyéb köz- vagy magánintézménytől az 1. pont első bekezdésében meghatározott területről, vagy 1914 június 1-e óta a Magyarországtól (ide értve Bosznia és Hercegovinát is) a békeszerződéssel más államhoz esatol területről vétettek el és jelenleg Magyarországon vannak.

A jelen pontban említett s magántulajdonban állott ingóságok — amennyiben azok a leváló területekről származnak, még az esetben is bejelentendők, — ha azok vétel, cseré, vagy a tulajdonjog átruházására irányuló más szerződés útján szereztettek meg. A jelenlegi birtokos egyidejűleg köteles a jogszerezés módját is bejelenteni és a pénzügyminiszterium kérésére a szerzés jogszerezésének igazolására szolgáló bizonyító okiratokat bemutatni.

3. Bejelentésre köteles az is, aki az 1. vagy a 2. pontban említett forrásból eredőleg birtokába jutott valamely dolgot elidegenített, megsemmisített, vagy külföldre szállított.

4. Mindazok az ingóságok, melyeket az 1. vagy a 2. pont értelmében be kell jelenteni, zár alá vétetnek.

A zár alá vétetnek az a hatálya, hogy a zár alá vett dolgoknak bármily elidegenítése, vagy megterhelése — ide értve a bírói végrehajtást is — semmis.

5. A zár alá vett dolog birtokosa köteles azt a rendes családanya gondosságával további intézkedésig megőrizni és jogosult a rendelkezésének megfelelően használni, — tartózkodnia kell azonban minden olyan cselekménytől, amely alkalmas a dolog értékének csökkentésére.

6. Aki a bejelentési kötelezettség alá eső dolgot be nem jelenti, valótlan bejelentést tesz, a zár alá vett dolgot elidegeníti, vagy a dolog megőrzése körüli köteles gondosságot elmulasztja, amennyiben cselekménye súlyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

7. A bejelentést a városi előjárásúgnál (Kossuth utca 20. sz., földszint, 34. ajtó sz.) kell eszközölni naponta (vasárnap kivételével) d. e. 9—1 óra között, f. hó 28-ig bezárólag.

Debrecen, 1922 február 9.

Rostás, s. k., vár. előlj. vez.

Hóviharok a Balkánon. Szerbiában és Horvátországban a hóviharok változatlanul tovább tartanak. A vasúti forgalom szintén nagy zavarokkal küzd. Csak a Belgrád, Zágráb és sara-jevo-i vonalon van forgalom.

A Debreceni Műpártoló Egyesületnek tévesen vasárnapra jelzett közgyűlése újra közgyűléssé határidőben tartatik meg. Az emókség.

Rajban vannak a filmek. A budapesti rendőrség ma délelőtt őrizetbe vette Fodor Ilonát, a Royal filmkölcsonzó vállalat üzletvezetőjét. Tegnap délután letartóztatta a rendőrség Gács Miklóst az Oberlenden filmkölcsonzó vállalat üzletvezetőjét. Tegnap délután különben a rendőrség az őrizetben lévő Ungerböder Adolfot, Feldmann Izsót és Vass Nándort letartóztatásba helyezte.

Új tűzoltók. A polgármester kinevezte Erdei Sándort, Hajdu Sámuel, Kovács Gyulát, Nagy Józsefet, Nagy Károlyt, Szoboszló Lajost, Tamás Jánost, Teleki Istvánt, Vigh Sándort Vaga Lajost ujonctűzoltókká, Laskai Istvánt tűzoltókocsissá, Erdei Istvánt II. oszt. tűzoltógépeszt I. o. gépészsé, Nagy Imre I. o. tűzoltót II. o. gépészsé, Farkas Sándor II. o. tűzoltót I. o. tűzoltóvá, Szabó Mihály ujonctűzoltót II. o. tűzoltóvá léptette elő.

Budapesti lóvásár. Felhajtva eladva 3, árak 75—80.000 K. könnyebb kocsi 16 114, eladtak 22-3t, árak 20—40.000 K. Igás ló nyugati nehéz 148, eladtak 30-as, árak 26—50.000 K. Igás ló könnyű nyugati 294, eladtak 30-as, árak 9—10.000 K. Szamár 8, eladva 6, árak 2200—2800 K. öszvér 7, eladva 2, árak 1000—1500 K. Vágó ló 130, eladva 130, árak 1800—800 K.

Tegnap ismételt. A debreceni kir. állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálesetek jelentettek be: Barjtán Teréz ref. 3 hónapos. — Terök Jenő ref. 3 éves. — Husi Gyula ref. 35 éves.

A nagyerdői fürdő nyitva. — Kender Kálmán főszámvívő bejelentette a városi tanács csücsökös ülésén, hogy a nagyerdői fürdő állandóan nyitva van. A főcsücsök uton hóekével csúszkálunk utat odáig.

Nagy táncestély a Royalban, a hó 12-én, vasárnap este 7 órai kezdettel. Belépő-díj 15 korona és a vigalmi adó. Tisztelettel: Ifj. Schaff János.

Elveszett női ridköl, Kardos László üzletétől Kossuth-utca 42 számig. Megtaláló magas jutalmat kap. Ehrenreich, Kossuth-utca 22. szám.

Női kalapok átdormolását és frizúrát a legújabb tavaszi modellek után megkezdjük. Kalapüzem: Piac-utca 9.

Hadróknézetek, alkalmaztatásuk végett jelentkezzenek a Szövetség irodájában (Szent Anna-utca 12. sz.). „Hadróá” vezető-sége.

Hölgyek figyelmébe! Arcmasszázs, archámasztás, mely rendkívül üdít, fiatalít, bérletben kapható, hajszálakat végleg eltávolít. Vénusz kozmetika. — Széchenyi utca 16. sz.

Margittfürdő kellemesen fűtve állandóan nyitva van.

Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royalban, az új táncanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére a hó 13-án, hétfőn veszi kezdetét, este 8 órakor. — Különóák bármely időben.

Színház.

Csokonai-színház.

Heti műsor:

Szombat: Naplemente C bérlet. Vasárnap d. u.: Lili. Vasárnap este: Vöröstarlár. Hétfőn: Ripp-rip A bérlet. Kedden: Cifranvomosás B bérlet. Szerda: Ripp-rip. C bérlet. Csütörtök: Fedora A bérlet. Péntek: Ripp-rip. B bérlet. Szombat: Cifranvomosás. C bérlet. Vasárnap d. u. Vöröstarlár. Vasárnap este: Ripp-rip.

Naplemente a Csokonai-színházban. Szombaton C) bérletben kerül színpadra a Naplemente. A premier előadása sikerét a fel-lépő művészek: László Gyula, Rubinyi, Heltay, Lux Erzsébet biztosítják.

Felkéri az Igazgatóság a T. bérlet közönséget, hogy a II. fél-év bérleteiket befizetni sziveskedjenek.

Newyork rejtelmel V. befejező része szombaton és vasárnap az Uránushan.

Kétezer mozgóban vasárnap a Nevelő ember, Viktor Hugó világhírű drámája kerül bemutatásra 6. felvonásban és a kísérő műsor.

Láthatatlan kéz II. része kivételesen még ma szombaton is belesz mutatva az Urániában. III. része holnap, vasárnap. Ne mulassza el senki meg tekinteni, mert ezek az utolsó terminusok.

Dr. Bánóczy Dezső — Muzsnyay Bella és Tary Mihály vendégszínházát nagy tetszéssel fogadta az Apolló közönsége a tegnapi bemutató előadásokon. Mikor a szülő érik pompás filmszkecs — úgy a filmrészek, mint a színpadi táncos, énekes bohóságok, kedves jelenetek egyformán megtalálják az utat a közönség tetszéséhez. Ezenkívül a Második feleség című 5 felvonásos kitűnő amerikai társadalmi dráma van az Apolló műsorán ma, szombaton és holnap vasárnap. Jegyelővétel.

Molnár Ferenc híres diáktörténete, a Pál-utcai fiúk ma 5, 7 és 9 órai előadásokon kerül műsorra a Víg-színház mozgóban.

Newyork rejtelmel V. befejező része megkezdjük, izgalmas fordulatok tekintetében felülmúlja az eddigi részeket. Február 11 és 12-én, szombaton és vasárnap mutatja be az Uránus.

Jönnék az iglói diákok — Porrovis és Lenkoffy az Urániában.

Hollay Kamilla, Dán Norbert és Mihó László lépnek fel hétfőn és kedden a Lilike kaandja énekes, táncos mozi-szkecsben. A pompás szkecsot Harmath Imre írta, Deéry Alfréd rendezte. Zenéjét Losnczi Dezső írta. Jegyelővétel a Víg-színház mozgó pénztáránál.

Társasági műsor, Párisi élet, sláger filmek az Uránia jövő héten.

Hófuvarozást jutányosan vállal a VÉRTESY-féle szemétfuvarozási vállalat. — Telefon szám 318. —

Győződjön meg! Brilliansért, aranyért, a legmagasabb árt fizetem! Gritsch ószerkereskedő. Verbezz-utca 2. sz. (Packam 10)

SZIREK ANDRAS elsérendű er- és egyenruha szabása angolgyapjúszövetek iska-lás egyenruha szű sapkákra Szent Anna utca 1. szám. Telefon szám 503.

AFRÓ HIRDETÉSEK.

Bárhol hirtelent olesó áraknál is jutányosabb árban szerezheti be első rendű anyagból cipő és csizma készítéséhez, ha lefírad Magyarországon cipő és csizma készítő műhelybe. Piac-utca 7. sz. Fejleszték, talpaláscok, javítások legjutányosabbban, kész cipő és csizma oleson kapható. Piac-utca 7. sz. 1000-1500 K. Kész cipő 1000 K.

Ajanlat „Bévegoithon” Füvészkert utca 4. emeleten. Debreceni Zóna bévegoitokat vesznek 1821

Száraz búkk és cserfa felap-lyítva házhoz szállítva megrendelhető Szemes felelőn Bányu u 4. Hungaria malom mel-lett. 1586

Saiáttermésű kitűnő minőségű bor li-terenként kapható fe-ber 40 korona, piros 50 korona. Homok ut-ca 98. 1847

Fuvarozást személy és teher szállí-ításra jutányos árban vállalunk. Széchenyi ut-ca 52. udvari lakás. 1870

Tűzállótéska sapott és kályhatapasz kapható Timár u. 11. Telefon 10-92. 1864

Örökbe fogadna korábban lakó tisztvisé-ly család 10-13 éves hadifiaja vagy menek-ült leánykát. Cím a kiadóban. 1859

Kereslet Kézbesíté szövegkezelés felvétel. Cím a kiadóban. 1859

Aranyat-értelet Brilliansért, zálogcédur-akat vess. Mészáros-kerékhez is elmegy Ste-ner Mihály. Hatvan-ut-2. sz. udvarban I em.

Szakácsnő. kit főzn tud. 16 Hizo-mótvánnyal. könyvvél e hó 15-ére felvétetik Kossuth u. 7. I emelet utcai lakás. 1828

Bőjárónőt keresek. Jelentkezni le-het Csapó utca 19 ka-resztéudület. 1869

Veszek sörös üvegeket. Újvan-ott eladó kőfűrész sztránszékér és butorok Péterfia 52. 1833

Jó megjelenségű néves man. frös leány és tanulólány felvétetik. Jelentkezni napon-ol d. u. 4-6 óráig lehet Farkasné. Varja utca 12. 1867

Érv közleány. ki cipő vasa-lyban gyakorlati fel-vétetik Toroczkai utca 5. 1861

A nauvállomás közelében keresek szo-rónv butorozott szobát. Ajánlatokat a nálvau-udvari bazárba kérek. 1845

Irnok a honvédkörlet kórház-ba felvétetik. Szemé-lyes jelentkezés meg-kívántatik. 1848

Tanuló (főképp) felvétetik — Adorján Jenő és társa (fűszer) nagykereskedő-vel Piac u. 83. 1850

Eladás új tornvos és asztali tűzhely ju-tányosan eladó. Telekv utca 63. 1839

Eladó a főtér közelében egy kis családi ház néző-nyélkül — vételek esetében azonnal beköltözhető. Cím a kiadóban. 1838

ÓCSKA vasat, rozet és mindezenem fé- met legmagasabb árért veszek. — Kovácsoknak használatát becsorólok. Nagyobb tetőt el-számok. STEINER, FÖTVÖS-U. 110.

Bírói árverés. 1922. február 13-án, Debrecen-ben, Hatvan-utca 5. sz. alatt ár-vereznek 2300 koronára becsült butorokat. Rosner Imre, kir. vjhjtó.

A Győri-féle vendéglőben vasárnap, 12-én lesz a Spanyol elleni győzelmünk alkalmából, malac és gyenge bárány tokány vacsora. Berki Béla teljes zenekara fogja háborgatni kedves Leleteinket. Tisztelettel: Csapó László vendéglő. Homokkeré-utca 3. szám.

Apró hirdetések egyenkénti díjtáza 10 szöglet-ig. Hirdetés további szöglet-ig 1 K. Hirdetés-területi díj az egész részre az eladott anyag-ért. Ha 10 szöglet-ig hirdetés, a díj 10 K.

Eladó ház Kerekas telep. Rudolf utca 20 négy szoba. konyha, szűz. fűska-mara, sütőház, tővizű ut. istálló. külön ba-romfi udvar. evimöl-csős egy rendbeli la-kás. azonnal átvehető. 1710

Eladó egy szép plüssdivány. egy szeszallatirító. két ágyterítő, két szövet-fűzőny. Leitner. Hat-yan utca 31. 1868

Eladó könnyű egy és két ló után való száruka vagy elszerelem egy kis ócs-ka szekérrel Halmal-utca 9. 1858

Teliesen új strax nadrág erő-sebb férfi termetre el-adó Anaffy utca 22. sz. háztuladonos. 1857

Eladó plüssdivány. ruhaszek-erényk (kilonetszék) el-nűs békédlik Arany János 36. 1855

Érv (frak) eladó. Jókaí u. 9-B. 1854

Fűszerfüzet 16 forszalmu. új beren-dezőselek áruval elköl-tözés miatt olesón el-adó. Cím a kiadóban. 1833

Kender kítőnye eladó Jókaí 24. 1852

Eladó egy nagy bunda pokróc-lyalakkal egy Eufon-évartmányu gramofon Csankka utca 4. alttó 2. fo-hbra. 1874

Eladó fekete férfi ruha. 16 ál-lapotban használt férfi-nyelk. 37-es magszá-mu új női cipő vásárl-mányt fehér selvem. Kiváló utca 34. folyó-ny. 1870

Nasz Mezőgazdálkodás el-adó nagyobb helyisé-ly befűtéshez alkalmas mezeikínthető Rózsa-kerékben. 1855